

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminăiei 3.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Ardealul și Maghiarii.

I.

(+) Ardealul, care este cea mai puternică poziție strategică în părțile ostice ale monarhiei austro-ungare, iese din nou la iveală, dându-i-se importanța cuvenită. Noi, care trăim în Ardeal, care sîntem obișnuiți cu aerul, cu apa, cu culmile cele frumoase ale Carpaților și cu mana câmpiei ardelenese, nu ne putem în deajuns da seamă despre aceea, că ce factor puternic este Ardealul pentru existența monarhiei și că ce respect am ave noi Ardelenii față de celelalte popoare ale monarhiei, dacă eram uniți în trecut și dacă în dragoste frățescă am trăi astăzi și am fi trăit până acum.

Neunirea și preste tot nepriceperea misiunii noastre ne-au făcut ca să dăm meul Ardealului nostru Ungariei în schimb pentru o scoartă suptă și uscată. Ungurii ardeleni, care se tot teneau, — după-cum se tem și astăzi, — de desnaționalizare, nu au cugetat mai bun lucru, decât ca în contra voinței majorității locuitorilor Ardealului să hotărască unirea cu Ungaria.

Astăzi așa ar trebui să dăm: „Ungaria“, ear' conceptul despre „Ardeal“ să fie cu totul șters din creerii cetățenilor Ungariei. Cu totul altcum stau lucrurile în realitate.

Ardealul este Ardeal. Numirea Ardealului este înăscută în fiecare individ ardelen. După-cum pământul acesta și-a păstrat frumusețea și belșugul seu, chiar așa și locuitorii, care l-au locuit în trecut și îl locuiesc astăzi, au păstrat meru iubirea față cu dînsul, fiind gata a-și sacrifica pentru neafirmare-i și cel din urmă picur de sânge și cea din urmă suflare de viață.

Ardelenii băstinași și-au schimbat astăzi încâtva atitudinea lor hotăritoare față cu Ardealul. Ear' la aceasta au contribuit în o măsură foarte mare compatrioții nostri maghiari, fără deosebire de colorit politic. Ei, care fără să-și dea seamă de situația geografică a Ardealului; fără considerarea la factorii pozitivi, care sînt piepturile Ardelenilor, și fără-ca să țină cont de încordările ivite pe pământul acesta scump al Ardealului, ei, Maghiarii, care sînt de jumătate morți gîndind la Daco-România, ni-au făcut țilele aproape nesuferite, mai cu seamă nouă Românilor ardeleni.

Pentru aceea iubim pământul Ardealului cu acea iubire sfântă, cu care străbunii nostri sciau a o pune mai presus de viață. Iubirea aceasta ne

face să ne desmetecim, să ne desghiețăm și alături cu ori-și-care naționalitate ardelenescă să dăm: și noi României, ca cei mai numeroși locuitori ai Ardealului, încă avem drepturi asupra Ardealului.

Și cu toate că au drepturi Români asupra Ardealului, totuși rămân rîci și privesc cu mult indiferențism la cele-ce se petrec în Ardeal. Ba e par'că nu s'ar petrece cele-ce se petrec în țeara lor și e par'că nu i-ar atinge pe ei cele-ce se pun la cale în această țeară, atîta sînt de tăcuți. — încât pentru mulți privitori nepreocupați această țecere multă a venit prea bătătoare la ochi.

Numai privitorii nepreocupați pot să-și dea seamă despre Ardealul nostru. Compatrioții nostri sînt orbi de șovinism, ear' noi Români, care sîntem striviți la pîrete, am devenit muți.

Deputatul Ivor Kaas, în ședința parlamentului maghiar dela 18 Ianuarie c., în vorbirea despre întărirea granițelor Ungariei face amintire despre Ardeal. Ivor Kaas, de sine înțeles, cunoaște mai puțin stările de lucruri din Ardeal decât cum le cunoaște cele din Irlanda sau din Bulgaria. El vorbește despre Ardeal numai după spusa unui general.

„Am vorbit cu un general“, — țice Kaas, — „care nici nu-i maghiar, nici nu mîncă pîne maghiară, dar' care a fost odinioară comandant în Ardeal. Generalul acesta 'mi-a spus, că el este îngrijat de situația Ardealului, mai întîiu pentru-că strîmtoarea lui nu sînt deloc întărite, și a doua, pentru-că în întreg Ardealul nu este nice un „Waffenplatz“, nu există nici măcar o întăritură, care ar pute servi de siguranță unui corp de armată, unde s'ar retrage, și a treia, pentru-că raporturile naționale de acolo sînt de așa, încât la cas de războiu, dacă se vor naște agitațiuni naționale și aceste vor fi exploatate de inimic: noi nu putem fi siguri de aceea, că în Ardeal nu se vor ivi situațiuni, care vor da naștere la cel mai trist războiu civil, prin care 's-ar ajuta inimicul.“

Așa ne spune dl deputat Ivor Kaas, că 'i-a spus și lui un general, care însă „nu e Maghiar“ și „nu mîncă pîne maghiară“.

Trebuie să credem pe dl Ivor Kaas. Și îi și credem, nu însă întru atîta, pentru-că spune țesele unui general, ci pentru-că dl deputat Ivor Kaas prin graiul d-sale scoate la iveală în parlamentul din Budapesta „raporturile naționale din Ardeal, care pot să dea naștere la agitațiuni na-

ționale, care să fie exploatate de inimic“.

Pe noi, care sîntem cuprinși de cea mai legitimă îngrijare de soartea acestei țeri, ne doare foarte mult, vîdînd cum oameni foarte sus puși, ca „generalul“ dl Ivor Kaas, cugetă și vorbește despre Ardeal, despre patria noastră, despre leagănul culturii românesce.

Nu ne interesează cele dîntîu două puncte din vederile „generalului“. Ne interesează „raporturile naționale“, pe care acest general le-a vîdît, le-a studiat pe timpul cît a fost comandant în Ardeal, și se vede, că s'a cuprins de aceeași îngrijare, de care și noi sîntem cuprinși, vîdînd cu ochii sei nedreptățile ce se comit din țî în țî, din lună în lună, din an în an cu deosebire contra neamului românesc, pînă cînd a ajuns cu cugetul „la cel mai trist războiu civil“.

Se vede, că acest general nu este Maghiar. Se vede mai presus de toate sinceritatea militară prin arătarea în toată nuditatea a „raporturilor naționale din Ardeal“. Căci dacă acest general ar fi Maghiar, de sigur nu vedea cu aceeași ochi „raporturile ardelenesci“, cu care le-a vîdît generalul, care nu mîncă pîne maghiară.

Se naște întrebarea, pentru-ce nu vede tot în aciastă formă raporturile naționale din Ardeal domnul deputat Ivor Kaas sau ori-și-care dintre deputații ardelenesci, sau în cele din urmă ministrii maghiari? Pentru-ce să se povestească numai decătră guri străine cele-ce se petrec în Ardeal?

Pentru-că Maghiarilor le vine greu la socoteală a scormoni cestiunea Ardealului și a raporturilor naționale din Ardeal, temîndu-se, că nu cumva după un pătrar de secol de terorism să fie siliți a da Ardealului autonomia sa, ear' cestiunea naționalităților să isbucnească în întregă Ungaria, — dar' spre totala apunere a egemoniei unguresce.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 20 Ianuarie st. v.

Posibilitatea unei alianțe germano-franceze.

„Nationalzeitung“ din Berlin se ocupă cu broșura colonelului Stoffel despre posibilitatea unei alianțe germano-franceze și respinge cererea lui Stoffel, ca Germanii să renunțe la Alsația și Lorena, observînd, că Metz-ul în mîinile Germanilor astăzi nu e mai periculos pentru Franța, decum era Strassburg-ul în mîinile Franceii pentru

Germania-de-Sud, și că alianța defensivă și ofensivă, pe care Stoffel o promite pentru cedarea Alsației-Lorenei, pentru Germania e o negustorie atît de nesigură, încât mai bucuros ar renunța dela ea. Dacă Stoffel, continuă „Nationalzeitung“, vede în adevăr un mare pericol ce ar amenința civilizațiunea europeană din partea Slavilor, ar trebui înainte de toate să convingă pe propriii sei concetățeni, că e foarte greșit a se conjura cu Rusia pentru nimicirea Germaniei, și dacă Franța și Germania ar fi să se alieze în realitate pentru civilizațiunea europeană în contra Orientului, pentru Franța ar pute să fie indiferent, ce fel de garnisoană se află în Metz și în Strassburg. „Nationalzeitung“ răspunde ofertului lui Stoffel cu un asemenea ofert pentru o alianță germană defensivă și ofensivă sub condițiunea, de a rămîni pentru totdeauna scutită cu revendicări ca acele, pe care le reprezintă Stoffel. În această aparițiune literară, termină țiarul german, e a se lua în serios străbaterea sentimentului, că e greșită cochetarea cu panslavismul.

Viitorul cîmp de războiu al Rusiei.

Diarul vienez „Extrablatt“ primesce din Londra următoarea împărțire: În Petersburg s'a ținut Marția trecută în birourile statului major o conferință importantă, la care au participat oficerii superiori ai armatei și mai mulți mari principii. Obiectul consultării 'l-a format puterea armată a Chinei și starea fortificațiunilor rusesce la granițele chineze, deoarece-ce aceste vor forma eventual viitorul teatru de războiu.

Conflictul anglo-portugez.

Despre dispoziția ce domnesce în Portugalia, „Daily News“ primesce din Lissabona următoarea scire telegrafică: Un syndicat de fabricanți din Barcelona a trimis societății comerciale portugeze o telegramă, în care se dă expresiune indignațiunii pentru insulta ce Anglia a comis-o față cu Portugalia și se introduce mai mulți agenți comerciali, care, după-cum sperează, vor fi mijlocul, pentru de a strînge mai tare legăturile dintre națiunile surori ale Peninsulei-Iberice. Toate foile publică o scri-soare, al cărei scriitor se ofere, că va fabrica stufe de lână tot atît de bune și mai ieftine, decât acele, pe care le vînd „piraiții englezi“. S'a ținut o adunare de mai multe sute de politici portugezi, spre a numi un comitet de apărare național. Regele se află într'o dispoziție deprimătoare și s'a îmbolnă-

vit a doua-oară de influență. Ducele de Oporto a fost însărcinat a apela la regele Italiei și, pe cale cătră Turin, a deștepta simpatțiile guvernului francez pentru Portugalia.

Răspuns la articolul „Nosce te ipsum“.

(Urmare.)

II.

Autorul articolor „Nosce te ipsum“ susține mai departe, că vicarul Aron, drept răsplătă pentru uneltirile lui contra episcopului Klein, a primit dela catolici mitra arhierescă.

Deși această aserțiune cade de sine din cele-ce le-am desfășurat pînă acum despre relațiunea dintre episcopul Klein și vicarul Aron, totuși nu este fără de folos a arăta în puține cuvinte calea, pe care a ajuns Petru Paul Aron la scaunul episcopesc.

Calea aceasta ni-o descrie istoriograful Samoil Klein **) în următoarele cuvinte: „În soborul cel mare dela anul 1751 în 3 Noemvrie, din porunca Împărătesei și după vechiul obicei... se candidară de episcop: Petru Aron, Grigorie Maior și Silvestru Caliani **).“

Așadar însuși clerul adunat în sinod legal și-a manifestat dorința după vechiul obicei, că cine se le fie episcop. El și-a îndreptat privirile spre trei persoane vrednice, spre trei bărbați, care intruniau toate însușirile recerute spre a ocupa demnitatea înaltă de episcop. Toți trei țîși făcuseră studiile în Roma și țîși trei dăduseră dovezi eclatante despre erudițiunea, pietatea și zelul apostolic. Și dacă în anul următor Curtea împărătescă a denumit de episcop pe Petru Paul Aron, nu li-s'a făcut nici o nedreptate celorlalți doi candidați, nici nu s'au renunerat merite dubii sau chiar uneltiri, cum îi place autorului articolor „Nosce te ipsum“ a crede, deoarece prelungă aceea, că Petru Paul Aron era mai bătrîn decât rivalii sei, el ocupa pe atunci cea mai înaltă demnitate în diecesă, și demnitatea de vicar apostolic, și în calitatea aceasta guvernase diecesa în timpuri foarte critice în un period de aproape 5 ani, adică dela anul 1746—1751. Ca vicar general al episcopului Klein fusese mîna dreaptă a acestuia întru realizarea scopurilor mari ce 'și-le-a prefipt marele arhieru, și așa ori-cine poate vedea, că nimenea nu era în stare să cunoască mai bine decât dînsul calea ce trebuia să urmeze pentru promovarea culturii religiosomorale și naționale a neamului nostru.

Din aceste se poate convinge ori-și-cine, că la denumirea lui Petru Paul Aron au con-

*) Cipariu: Acte și Fragmente pag. 104.

**) În faptă sinodul acesta s'a ținut în 4 Noemvrie 1751a (I. M. Moldovan: Acte sinodale tom. I. pag. 138).

FOIȚA „TRIBUNEI“

Dragostea la liceu.

— Novela —

de Gabriel Marc.

(Urmare și ține.)

Cele două săptămîni ce trecură după această primă convenire au fost pentru mine un șir neîntrerupt de bucurii și plăceri. 'Mi-se părea, că plutesc în azurul cerului. Priviam colegii mei cu o milă aproape de dispreț. În sfîrșit cunoșeam pe cel mai ales dintre toate sentimentele, și sentimentul acesta se raporta la o ființă reală și ideală totodată, și sentimentul acesta, eram sigur de tot, că era împărțit. Fericirea mea era cu atît mai completă, cu cît nici o dorință voluptoasă nu-i altera curățenia. Bucuria mea era cu atît mai mare, cu cît o gustam în internul meu, fără a vorbi nimenui. Mă mulțumiam, dacă țiceam câte-odată lui Andreiu cu o față triumfătoare: O iubesc și sînt iubit. Andreiu nu se plîngea de aceste laconice confidențe, și fiind bun de fire, era mulțumit vîdîndu-mă îndestulit și vesel.

Medicul la vizită m'a lăudat pentru efectul excelent al băilor și 'mi-a ordonat să le urmez.

Să o vîd, să o iubesc, să 'i-o spun! Ce era să mai potfesc? O vedeam de două-ori pe săptămînă, o iubiam din tot sufletul meu. Dacă cuvintele mele încă nu 'i-au exprimat

pasiunea mea, privirile mele nu erau oare mai vorbitoare decât cel mai dulce graiu? Flecăriile noastre, banale în aparență, nu plătau oare cît cele mai fragede confidențe? Nu era oare visul meu realizat, cînd o vedeam cosînd sau brodînd în cadrul acela înverțit de plante cățărate, aproape de straturile înflorite, unde bujorii și crinii erau acum înlocuiți prin florile lui Iunie, ciocul barzei, fuxie, trandafiri de toate colorile?

În toată țîua deschideam pe ascuns în sala de studiu cartea ce 'mi-o împrumutase. La început am trecut foaie de foaie, fără a o cetî, fericit cînd gîndiam, că ea a atins-o și că ochii sei au fost țintîți asupra acestor pagine. Se exala un parfum subtil, care mă îmbêta. Apoi am cetit încet și atent versurile aceste mediocre ale marelui prosator, împrumutându-le armonia, care cînta în mine, descoperind în fiecare piesă un înțeles intim, care se nimeria cu starea sufletului meu, și înlocuind cu numele Rosa numele fecioarei Maria, pe care autorul o sêrbătorea cu iubire.

Nu mă prea grăbiam să-ți dau înderēt volumul. 'Mi-se părea, că eram mai puțin despărțit de dînsa, cînd aveam lîngă mine cartea ei ce o duceam chiar și în dormitor să cetesc noaptea, la luciura palidă a lămpelor de noapte. Și apoi 'mi-a venit o idee superbă. Am rimat în onoarea ei cîteva strofe emoționate, după credința mea, un adevărat cap de operă. Hazardul îmi da un mijloc minunat de a-ți duce versurile mele, putînd să încungur privirile indiscrete. Aveam să vîr la pagina dîntîu a cîrții revășelul meu, și îna-

poiundu-o, aveam să o rog ca să cetească cîteva observări notate la dorința ei.

Am transcris așadar cu cea mai mare grijă tirada mea, astăzi aproape ștearsă din minte, luând afară ultima strofă, unde imitam fără să gîndesc ștanzele de Malherbe, cîntîndu-i firesce frumosul ei nume:

Și între flori strălucitoare te-am vîdît odată;
Ear' ați supus și plin d'amor tu, dragă, mă
privesci...

Esti rosă tu; dar' și mai mult ca rosa deli-

cată:

Pe veci! în inimă 'mi trăsesci.

Am închis în carte declarațiunea aceasta înfocată și 'mi-am propus să execut ingeniosul meu plan la visita cea mai deaproape.

* * *

De astădată micul țeu, care presidiază la aventurile de amor, și-a făcut hazul, de a derangia tot planul meu de companie.

Am vîdît de departe pe Rosa la locul seu obișnuit, însă încungurată de mai multe persoane, între care voluminoasa d-na Duprê povestind cu mult foc, o altă damă în mare toaletă, cu capul acoperit de panglici și de pene, și un tîner înalt de douăzeci-și-cinci pînă la treizeci de ani, imberb, palid, zăpăcit, cu totul înțepenit în noua sa redingotă.

Sînt rudenii în vizită, gîndiam eu, și m'am retras. Cîteva țile mai tîrțiu am fost mai norocos. Ea era singură. 'I-am spus supărarea mea, că nu-i putusem vorbi Marția trecută. 'Mi-am cerut scuzele, că 'i-am ținut

atîta timp cartea, și 'i-am înapoiat-o, rugîndu-o să o deschidă la pagina primă.

O urmăream cu ochii, plin de așteptare. Ea suridea, părea măgulită:

„E foarte frumos, foarte grațios“.

La cuvintele aceste, fără să mai gîndesc, cu o mișcare instinctivă am prins-o de mînă și, cu totul roșu de emoțiune, am sîrutat acea mînă rotundă, pe care ea n'a retras-o, și 'i-am țis: Te iubesc!

Fără-ca să pară încâtva surprinsă, fără nici o iritare, cu o privire, care nu se poate descrie și care o am socotit de o mărturisire, a țis: Copil!

Atîta tot.

Doamaa Duprê, dînd ordin cu glasul ei gros, poruncitor, își anunța sosirea.

Am fugit gîfăind din greu, mirat de cutezarea mea, transfigurat, triumfător, neliniștit și fermecat.

* * *

Acel prim sîrut pe acea mînă albă a schimbat fără veste felul amorului meu. Noue impresiuni, dorințe nehotărîte mă tulburau. Elvira cu alaiul seu de suspine, de șoapte, de reverii, îmi părea o viziune depărtată. Păstram pe buze ca și un fel de arsură acel prim sîrut, care pentru mine era un solemn angajament. Nisece fiori se furiau în mijlocul beției mele. Dară în curînd începeam să mă admir pe mine însami de îndrăzneala mea. Umblam cu fruntea ridicată și cu privirea sigură ca un Don Juan fatal și țiceam lui Andreiu cu înfumurarea unui Lovelace:

„Am o amantă“.

Andreiu mă privia cu o mirare mestecată cu frică.

Acum Rosa nu-'mi mai apărea print'un nor ca și o formă ce nu o poți cuprinde. O vedeam plăcută și reală în rochia sa de culoare deschisă cu puncte albastre, ale cărei măneci largi descoperiau un braț rotund și tare, pe care gura mea abia 'l-a atins. Gîtul seu gol, pîrul seu bălaiu, gura sa cărnosă și roșie, toate aceste, atît de arțăgoșe, deșteptau în mine pentru întîia-și-dată nisece simțiri necunoscută și un fel de dorință vagă de a o poseda. Tot aici gîndiam și noaptea și țîua. Însă chiar și în cele mai cutezătoare aspirațiuni eram destul de naiv și destul de necopt, gîndirea mea nu trecea mai departe de un sîrut pe buzele acele adorabile: Ah! îmi țiceam, să ne privim odată ochi în ochi, să ne unim buzele noastre și apoi să murim împreună!

Hazardul earăși a întervenit ca să irite adîncea mea pasiune. Două săptămîni de lungi țile n'am întîlnit-o nici măcar odată.

Oare ce s'a întîmplat? Închipuirea mea lucra în fața acestei absențe neexplicabile. S'a supărat poate pentru declarațiunea mea cea bruscă? Mamă-sa nu cumva a observat stăruința mea compromițătoare? A plecat poate la țeară. Însă atunci ce de ce nu m'a avisat? Ea ar trebui să-și dea seamă de îngrijirea mea. Eu nu cutezam să iau informațiuni dela mamă-sa. Dacă ar fi bolnavă, greu bolnavă! Gîndul acesta mă chinuia. Am hotărît să sfîrșesc această nesiguranță grozavă.

curs toți factorii chemați și îndreptățiți la aceasta: meritele și vrednicia acestui bărbat, clerul, care l-a candidat, Curtea împărătească, care l-a denumit, și scaunul apostolic, care l-a întărit, și așa nu a fost de lipsă a mai prezentă pe catolici ca pe nise răsplători ai unor uneltiri, care altom Petru Paul Aron nici-odată nu le-a ținut, căci dacă vrem să fim drepti, trebuie să recunoaștem, că mulți necatolici au lucrat la surparea episcopului Klein, și mai cu seamă calvinii, căci nu voiau unirea Românilor cu Roma, nu numai din punct de vedere național, ci și religios, fiind această unire nu numai un mijloc pentru deșteptarea neamului românesc amorțit în întunecul nesciinței și al superstițiilor, ci și o întărire a catolicismului în părțile coplesite de calvinism.

Susține în fine autorul articolelor „Nosce te ipsum”, că nu a făcut nici-odată Aron ceea-ce a făcut Klein și cu atât mai puțin ceea-ce ar fi făcut Klein.

Nu voi face și eu, ca domnul autor, paralele între acești doi mari bărbați, pentru-că paralelele mai totdeauna schiopătează, ceea-ce ușor poate ori-cine să priceapă, dacă consideră, că este cu neputință a afla doi bărbați cu aceleași însușiri, același temperament, aceeași educațiune, aceleași vederi și în aceeași pozițiune socială, și mai cu seamă este greu a afla doi bărbați, care să fi lucrat între aceleași împrejurări, deși aceste sânt foarte hotărâtoare în lucrările oamenilor. De aceea mă voiu mărgini numai la atingerea câtorva fapte din viața binemeritatului episcop Petru Paul Aron și sperez, că aceste fapte vor dovedi deoparte, că dînsul a fost incapabil de a face uneltiri în contra antecesorului său, ear' de altă parte, că a făcut tot ce numai a fost cu putință pentru binele națiunii și al bisericii sale românești.

Numai acela este în stare a-și face o idee potrivită despre binefacerile ce le-a primit biserica unită și națiunea românească dela nemuritorul episcop P. Paul Aron, și numai acela va ști să dea acestui vrednic bărbat tributul adecuat al recunoștinței, stimei, iubirii și pietății, care-și aduce aminte, că școalele din Blaj, din care s'a propagat cultura românească în toate unghiurile locuite de Români, sânt în parte opera măreață a lui Petru Paul Aron. Încă precădă era vicar general al episcopului Klein a lucrat foarte mult P. P. Aron pentru realizarea ideii mărețe enunțate de antecesorul său în sinodul cel mare dela 1738, cu privire la înființarea școalelor din Blaj, și după jertfe și pedeci, de care noi oamenii veacului de acum nici închipuire nu ne putem face, avea idee a și realizat-o la anul 1754. Cu multă mângâiere sufletească anunță neobositul episcop clerului și poporului său deschiderea școalelor din Blaj prin cercularul său din 11 Octomvrie 1754, îndemnând pe toți Români să-și trimită pruncii la aceste școale, unde toți vor primi instrucțiunea gratuită, „nimic dela ucenici așteptându-se”, cum țice episcopul în cercularul citat. *)

Pentru-ca aceste școale să corăspundă scopului ce îl urmărea episcopul pentru deșteptarea și cultivarea neamului românesc, le-a înzestrat cu cele mai bune puteri didactice, de care dispunea pe atunci, denumind de profesori pe Silvestru Caliani și G. Maior, care amândoi studiaseră filosofia și teologia la Roma,

*) Cipariu: Acte și Fragmente pag. 218.

și pe Atanasie Rednic, care își făcuse studiile în Viena, ear' de directori a pus pe Gerontie Cotorea pentru teologi și pe Constantin Dimitrievici pentru școalele comune sau deobște, cum se numiau pe atunci.

Opera începută a dezvoltat-o cu tot zelul unui suflet nobil, nutrit de credință viuă și aprins de iubire cătră neamul său, ceea-ce dovedesce această mărturisire a istoriografului Samoil Klein: *) „Pe vremea aceea erau în Blaj preste 300 de învățăci, pe care episcopul îi ținea cu pâne și la prasnice și cu furtură, pe unii încă și cu haine și cu cărți. Școalele adese-orile cercetați și căuta sporul. Într'insele foarte bine se propunea limba latină, și pentru aceea curând se și vestiră.”

Toate edificiile, în care se află astăzi gimnasiul, seminarul teologic, locuințele profesorilor și tipografia seminarială, sânt de a se mulțumi în parte însemnată episcopului Aron. Însă meritul de a fi deschis în aceste edificii pompoase cursurile școlastice este exclusiv al lui, precum exclusiv numai al dînsului este și meritul de a fi zidit din averea sa și din colecte dela credincioșii săi edificiul cu două etajuri, care și astăzi se află în partea decătră strada curții metropolitane, și în care a deschis un seminar, numit „Seminarul lui Aron”, spre a se distinge de seminarul dela mănăstirea Sf. Treimi. Seminarul acela l'a închinat episcopul Aron Bunevestiri și precum ne spune Samoil Klein: **) „Într'in-sul ținea episcopul pe chieftueala sa 12 prunci, care mai în urmă până la 24 se sporiră. Episcopul mai ținea încă și școalele românești, și tot dintr'al său plătia și pe învățătorul românesc (adecă de limba română) și pe cântărețul bisericii.”

Pentru asigurarea seminarului său, care altcum mai târziu s'a contopit în seminarul dela Sfânta Treime și a format seminarul teologic de astăzi, la anul 1762, episcopul Aron a cumpărat dela Bethlen Gábor bunul frumos dela Cut cu suma de 30 mii florini, din care preste 20 mii le-a pus episcopul, ear' restul s'a adunat dela cler. Acest bun formează și astăzi isvorul principal, din care se susține seminarul teologic din Blaj. Tot episcopul Aron a întemeiat și tipografia seminarială din Blaj și a edificat mai multe biserici frumoase în Cut, Bistra, Mănărade și Rășinari.***) A întreprins călătorii mari și nespuse de obositoare pentru vizitarea dieceșii sale și predicarea cuvântului lui Dumneșeu. Chiar și moartea l'a aflat în vizațiune canonică și anume la anul 1764 în Baia-mare.

Dovezi despre erudițiunea episcopului Petru Paul Aron au rămas în trei opuri, care s'au și publicat (veți hilles: symbolae pag. 605). Toată viața acestui episcop a fost împodobită cu toate virtuțile creștinesci. Și ca să nu cugete cineva, că vorbim din vînt, lăsăm pe însuși Samoil Klein †) să descrie viața evlaviosului și virtuosului episcop: „Acest episcop a petrecut o viață sfântă, a fost un om postelnic, îndurat, bisericos și înfrînat. Mătăniile cele scrise în posturi, toate, și afară de acele și altele, făcea noaptea, cât degetele lui pururea se cunoșeau de mătăni. Când a fost Aron aproape de moarte, s'a descins de brîul de fer ce în 11 ani, până-ce a fost epi-

*) Cipariu: Acte și fragmente pag. 106.
**) Idem, ibidem pag. 105.
***) Cipariu: Acte și fragmente pag. 112.
†) idem, ibidem 111 și 112.

scop, l'a purtat pe pelea goală preste mijloc și la mâni din sus de coate.”*)

Prin testamentul său, care se poate ceti la Cipariu în opul citat, toată averea sa a lăsat-o pentru studenții săraci.

Precum l'a fost vieța de sfântă, tot așa de sfântă l'a fost și moartea, la care chiar și semne miraculoase s'au întemplat, precum dovedesc martori demni de toată credința. **)

Am atins numai cu câteva trăsături viața sfântului arhieru Petru Paul Aron, cred însă, că și din aceste date scurte se va pute convinge cetitorul, că nedreptate mare s'a făcut acestui arhieru, când l'a prezentat publicului ca pe un bărbat fără de nici un merit și ca pe un intrigant și surpător al episcopului său. Auți acolo! Vicarul Aron se rîvnească la episcopie și să surpe pe marele său păstor Ioan Inocențiu Klein, când el și ca vicar sau călugăr în Blaj putea să mănânce o coajă de pâne, și să sîngere mijlocul cu ghimpii lanțului ce-l încingea și să facă mătăni până îi creșeau noduri pe degete!

Nu oameni ca sfântul arhieru Aron lucră la surparea altora, ci ca în toate timpurile, așa și astăzi, numai acei oameni închipuiți și ambițioși, care se cugetă pe sine de nise aparițiuni grandioase în viața noastră, se laudă pe sine prin toate gazetele, ca să abată atențiunea lumii dela faptele lor, și strigă în gura mare, că ei sânt măntuitorii neamului românesc, pentru-ca lumea în mijlocul acestui sgomot să nu poată auzi gemetele națiunii românești asuprite și despoiate de dinși.

În fața acestor figuri meschine, Petru Paul Aron este un soare, a cărui lumină nu se poate întuneca de nici o putere omenească și cu atât mai puțin cu câteva picături de negreală!

(Va urma)

CRONICĂ.

Ajutoare împărătesci. Maiestatea Sa Monarchul s'a îndurat preagrățios a dăru din cassetta Sa privată câte 100 fl. bisericilor gr.-or. din Balinț, Bedelleu, Bozeș, Lissa și Mărgineni, și celei gr.-cat. din Aiac.

Numiri. Oficialul din ministerul de finance Iosif Mathesz a fost numit oficial de contabilitate clasa I. la direcțiunea financiară din Aiud și oficialul dela oficiul pentru măsurarea competențelor din Aiud, Ioan Predeiger, oficial clasa a III-a la aceeași direcțiune financiară, ear' practicantul de contabilitate dela direcțiunea financiară din Oradea-mare, Wilhelm Szondi, a fost numit oficial de contabilitate clasa a VI-a la aceeași direcțiune financiară.

Statute aprobate. Ministrul reg. ung. de interne a provăduț cu clausula de aprobare sub Nr. 742 statutele casei de ajutorare în cas de morb și înmormântare a calfelor de brutari din Sibiu.

Maghiarisare de nume. „Budapesti Közlöny” publică următoarea schimbare de nume: Samoil Ungăr în „Magyar”.

Înarmarea elevilor militari. „Reichswehr” aduce știrea, că ministrul de războiu a dispus, ca toți frecuanții și elevii școalelor de cadeti de infanterie și dela academia militară din Wiener-Neustadt să fie înarmați cu noua armă de repetiție, modelul din 1888. Numai acei elevi mai tineri neasentați din școalele de cadeti, care nu pot purta

*) Brîul acesta și astăzi se poate vedea în muzeul din Blaj.
**) Cipariu: Acte și fragmente pag. 111 și hilles: symbolae pag. 623 et. sequ.

arma cea nouă lungă din cauza slăbiciunii trupesci, au să fie provăduți cu arme de sistemul Wernld (Extra Corps Gewehr).

O cameră comercială ungurească pentru limba germană. „Pester Lloyd” primese din Mișcolț următoarea împărțășire cu datul de 28 I. tr.: Președintele camerei comerciale Stefan de Radnay și secretarul Dr. Iuliu Kovács se duc mâne în capitală, spre a prezenta în persoană ministrului de comerț raportul anual. Raportul conține, afară de multe proiecte de sanare însemnate pe terenul industrial și comercial, multe lucruri importante și cu privire la ridicarea nivelului de cultură în părțile comerciale. În special merită atențiune propunerea, ca cunoscuta ordonanță ministerială cu privire la limba germană să se extindă cât mai în grabă și asupra școalelor comerciale din țeară, deoarece raporturile comerciale cu străinătatea reclamă cunoscința limbii germane. Adunarea generală a camerei a aprobat întru toate această propunere.

„Kultur-Egylet”-ul în congregația comitatului Turda-Arieș. „Gazeta Transilvaniei” primese dela Turda știrea, că în adunarea comitatensă dela 29 Ianuarie n. a. c. reprezentanții români s'au înfățișat în număr mare și în frunte cu dl avocat Dr. Ioan Raț au protestat unanim în contra planurilor meschine de a impune comitatului o dare pentru „Kultur-Egylet”. În urma acestui pas energic, majoritatea a decis, ca pentru acum să nu voteze proiectatul adaus la dare în favorul „Kultur-Egylet”-ului.

Bal în Orăștie. Societatea de lectură a inteligenței române din Orăștie și giuri arangiază Sămbătă la 15 Februarie st. n. 1890 un bal român în sala hotelului „Contele Stefan Széchenyi” din Orăștie. Începutul la 8 oare seara. Bilete: de familie 2 fl. și de o persoană 1 fl. Bilete de intrare: înainte se pot cumpăra dela librăria „Minerva”, ear' în seara balului la cassă.

Ovațiuni lui Beksics Gusztáv. Alegătorii „marelui” apostol al maghiarisării, Beksics Gusztáv, care, precum este cunoscut este deputatul orașului scueiesc Sepsiszentgyörgy, i-a trimis pe cale telegrafică felicitările lor cu prilegiul vorbirii ce a ținut în dezbaterile budgetului ministerului de culte. Se știe, că în această vorbire a făcut celebra constatare, că actualul guvern a închis școalele naționalităților și a exclus limbile nemaghiare din justiție. Pentru această prețioasă mărturisire în adevăr și măriță ovațiuni, nu numai din partea Sécuilor, ci chiar și din partea naționalităților.

Un învățător sêlbatec. Sub acest titlu publică „Kolozsvár” dela 29 Ianuarie n. o corepondență lungă din Ceanul-de-Câmpie, în care mai mulți intereseși se plâng, că la școala de stat de acolo funcționează un învățător, care se poartă în modul cel mai brutal cu copiii de școală. Îi bate, îi injură și prin aceasta îi instrăinează dela cercetarea școalei de stat. În corepondență se țice, că învățătorul cu aceea și a început cariera, că a injurat fetița unui stimat domn român cu vorbe „Oldh apokk istent” (... Dumneșeu tălăi tîu românesc). Toate acușările și recriminațiunile în contra lui au rămas până acum zadarnice. El funcționează încă și astăzi ca învățător și își continuă meseria cu injurături, scoaterea de măsele etc.

Exundare în Austria. Se știe din Brünna, că în urma timpului cald din sêptemăna trecută a ieșit riul Iglawa la Poholitz din alve și a înecat terenul pe o extindere considerabilă.

Duel american. Se știe din Cernăuți, că fostul cadet de cavalerie Victor cav. de Mikuli a fost găsit deunăzi mort în patul său. Cercetarea a arătat, că s'a înveninat cu strichnină. Într'o scrisoare lăsată mamei sale a spus, că motivul sinuciderii este un duel american.

Încă un ministru român, care vrea să fie dat în judecată. Cetim în „Românul”, că dl. Teriakiu, fost ministru sub guvernul dlui I. C. Brătianu, a remis președintelui camerei o petiție, prin care cere a fi dat și d-sa în judecată alături cu colegii săi.

Manuscripte inedite de ale lui Eminescu. Cetim în „Românul”: Fratele lui Eminescu, dl. căpitan Mateiu Eminovici, posedă mai multe manuscrise inedite, atât în prosă, cât și în versuri, de ale regretatului poet. Dl. Eminovici le va da treptat publicității în diferitele reviste literare din capitală.

Tenoristul Gabrielescu seceră mari succese pe scena din „Teatro comunale” din Triest. „Triester Tagblatt” dela 26 Ianuarie raportează: Reprisa de ieri a operei „Regele din Lahore” a fost foarte bine cercetată și punerea în scenă a mers foarte bine. Onorurii se cuvine eară dlui Gabrielescu și dșoarei Mendioroz. Cel dintău și-a arătat ear' excelentele calități de tenorist și a fost cu deosebire în actul al patrulea aplaudat în scena deschisă de publicul entusiasm. Foia italiană „La Stornello” dela 1 Ianuarie a. c. scrie vorbind despre reprezentația operei „L'Asrael” de Franchetti: Tenorul dl. Gabrielescu, în partia lui Asrael a fost foarte aplaudat. Posesor al unei voci robuste și cu timbru ferm, foarte frumoasă în partile înalte, usează, dar nu abusează, de tonurile mijlocii, dovedesce o școală perfectă prin cântecul său frumos și prin sentimentul de artist, cu care analizează pasiunile ce agită personagiul rolului său, prezentându-ne un caracter adevărat, palpant.

eu sânt vicomtele de Falemberge, așa am să-ți taiu urechile amândouă cu sabia.”

Și scoțînd de jumătate latul cel mare și lucitor, îl lăsă să cadă în teacă cu un zruțit îngrozitor.

Am luat-o cu pași de lup pe o cale mică acoperită și am fugit, fără să mai aștept altceva, până la drumul umbrat de liliac ce ducea la pensionat. Nici-odată n'am mai simțit o asemenea emoțiune.

N'aveam teamă; oh! nu, n'aveam teamă, deși fără îndoială era vorba de mine și de urechile mele. Însă eu am cădut fără de veste din înălțimea visurilor mele și a fericirii mele în realitatea înfiorătoare ce-mi sfășia sufletul.

— Ea mă înșeală cu un dragon! gîndiam eu; ah! trădătore! O desprețuesc acum; imi e scîrbă de ea. Nu mai vreau să o ved nici-odată... Și eu m'am întors să ved, dacă nu vine cumva însoțită de cavalerul său brutal și îngrozitor.

Din fericire infirmierul a deschis poarta și eu l'am urmat tremurînd și palid ca un mort. l'am țis, că baia mi-a făcut rău; că mă doare capul; că am friguri.

„Mi-s'a dat voce să stau la infirmerie. Aici, singur în odaia mea, plîngeam amar. Cîteva zile de-a rîndul am fost trist și ne-mîngaiat. Aveam ceva friguri. Medical, spre marea mea ușurare, mi-a oprit băile. În curînd mânia a luat putere asupra mea și eu m'am simțit mai bine. M'am apucat earășii de cursuri și de studiile mele, fără să încetez a

repeta în mine însumi furios: Rosa, tu ești un monstru de fătărnicie și de nerecunoștință!

Am țis lui Andreiu, cu totul zăpăcit de această deslegare:

„Am isprăvit cu ea. Mă înșeală pentru un spadasin.”

Vacanțele, vieța în familie, preumblările în păduri au liniștit puțin câte puțin durerea mea și amorul meu. Nu mai simțiam acum altceva, decăt o imensă decepțiune. Eram umilit, că am fost păcălit în chipul acesta. Mica mea vanitate era atînsă. Am cetit pe Musset ca un nebul și m'am consolatat repetînd blăstîmurile lui. Am ajuns astfel până acolo, de mi-am făcut o filosofie și am tras concluziunea, că femeile nu merită grijile ce 'ți-le faci pentru ele.

Când am intrat earășii în pension, mi-s'a părut ca-și-cînd m'aș fi întors din nou la visurile mele dispărute: Cine știe? Ea poate mă iubesc încă și îi pare rău de rîul ce mi-a făcut.

Nu m'am putut reține să nu întreb pe infirmier.

„Mi-a spus, că dșoara Dupré s'a măritat în timpul vacanțelor după fiul unui bogat neguțtor de turtă dulce, de bună-seamă tînărul, pe care îl vîdusem cu muma-sa și căruia căpitanul voia să-i taie urechile. „Mi-a mai spus, că regimentul de dragoni a fost înlocuit în casarma veciua cu al optulea de husari.

M'am simțit ușurat de o mare povară. Eram răsunat.

tr. de Z.

Vêduva ducelui de Aosta. Dela moartea ducelui de Aosta, lumea din Italia se ocupă mult de condițiunile materiale, în care a lăsat pe vêduva sa, princesa Letitia. După-căt se spune, venite vêduvei vor fi mici, deoarece-r pșosatul ei soț n'avea avere personală, apărăgile sale erau foarte mici și el nu făcea economii, deși până la majoritatea fiilor săi a administrat averea primei sale soții o princesă Pozzo della Cisterna. Ducele d'Aosta chiełtuia foarte mult în binefaceri și pentru încuragiarea artelor frumoase. În palatul Cisterna, care e proprietatea fiilor săi din prima sa căsătorie, a adunat obiecte de artă, care valorează cel puțin un milion. Aceasta e singura avere, pe care o lasă fiului său din a doua căsătorie

Congres internațional al minerilor. Biroul central al asociațiunii naționale a minerilor, luînd cunoscință de răspunsurile minerilor din Belgia, Germania și celelalte țeri, a decis, că trebuie să se dea urmare proiectului de convocare al unui congres internațional. Acest congres va trebui să se întrunească în Belgia în a doua jumătate a lunii Iuliu viitor.

Cestiuni școlare. **O mie de fiorini v. a., ce să facem cu atîta potop de bani?**

(Urmare și fine.)

Eată din ce cauză țic dar', că mîia de fiorini a „Asociațiunii” aș băga-o în tot anul, — cel puțin în zece ani de-a rîndul în abedare și legendare pentru școalele populare și acele le-aș distribui gratis elevilor miseri și cu tragere de inimă cătră învățătură. Ba fiindcă o mie de fl. ar fi cam puțin pentru această trebuință, din partea „Asociațiunii” ar trebui să se facă apel la națiune, ca tot individual binevoitor de progresul neamului său să contribuie câte ceva expres spre acel scop, adecă spre scopul proverdiu cu abedare și legendare a elevilor miseri și cu tragere de inimă cătră învățătură. Aș alege din sinul „Asociațiunii” un comitet expres pentru acel scop; aș ruga pe subcomitetele despărțimentelor, ca și dînsule să se intereseze de această afacere, să adune cu crețarul, pișula și forinul, după-cum adecă va fi starea și voința marimonioșilor donatori, ear' sumele încurse să se trimită toate comitetului central, care va ține public în curent cu afacerea lui încredințată. Acolo la acel comitet ar fi să se adreseze învățătorii, — respective senatele școlare, — după abedare și legendarele trebucioase pentru elevii miseri, ear' pentru cei cu stare tot de acolo le-ar pute cumpăra cu prețuri reduse, d. ex. cucăte 15 cr. exemplariul care la librării e 25—30 cr., căci comitetul, care ar procura câte 7000 de abedare, de sigur le vor cîpăta mult mai ieftine decăt particularii, care cumpără 10—20 exemplare. În zece ani de țile dar' eu aș face propunerea, ca din mîia de fiorini dela „Asociațiune” plus ofrandele ce s'ar mai aduna să se cumpere numai abedare și legendare, dar' nici decăt alte cărți, ca să ne scim siguri, că în toate satele avem cetitori. Dacă dar' fondul, adunat din ofrande și adausul la mîia de fiorini ce în tot anul ar da-o „Asociațiunea” ar crește atît de tare, de nu s'ar consuma tot cu procurarea abedarelor și legendarelor, atunci din acel plus aș da un premiu frumos pentru compunerea și eventual tipărirea unui bun legendar pentru școalele repetitoare, care au menirea, de a amplifica cunoscințele școlărilor cîștigate în școala cotidiană. Bine să scim, că până aci, școala repetitoare nu are nici o carte. Deci aș dispune ca să se compună un bun legendar după un plan bine precizat, care să întrunească toate condițiunile, cum a d. e. Germanii cartea compusă de Iulius Schatter, numită „Encyklopädie unentbehrlicher Kenntnisse für Töchter aller Stände”. Cartea aceasta, în 2 tomuri groase, este o bibliotecă întreagă pentru familiile germane. Așa una să avem noi! Dar' noi nu avem mai nimic. Singure abedarele nu sînt bune, și adecă 3 din ele, ale dlor Popescu, Petri și al amicilor școalei din Brașov; legendarele, care le avem, toate, chiar și al dlui Popescu, care este cel mai bogat, reclamă cărți ajutătoare, de geografie, istorie etc. Apoi rogu-vê, în școala cu 6 clase conduse de un unic învățător, cum se și pot bărbații nostri de școală împăca cu atîta potop de manuale pentru elevi, mai luînd în considerare și scumpetea lor în proporțiune cu miseria marei majorități a elevilor.

Două cărți ar fi deajuns pentru elevii școalei populare conduse de un unic învățător: abedarul în primii 2 ani de școală și legendarul în ultimii 4 ani, ear' la ieșirea din școala cotidiană, pentru școala de repetiție, să aibă legendarul enciclopedic, care să-i formeze și unica bibliotecă pentru viața. Eată străinii ne întrecură. Ungurii au dela 1886 legendarul enciclopedic compus pentru școalele populare, numit „Falusi iskolák könyve”, compus de Dr. Emericz Gyza, Gyertyáuffy István și Dr. Kiss Aron. Acesta se află prelucrat și nemțese, dar' noi Români stăm tot ca mai înainte, facem broșuri și compendii de gramatică, aritmetică, geografie, istoria patriei, fizică, istoria naturală, economie, catechism, istoria biblică ș. a. Și rezultatul? ! Pof.

tiți la un examen și veți vedea în cele mai multe comune, că câte 2—3 elevi, băieți de frun-tași, le au toate și știu din fiecare câte 2—3 pagini dela început, restul cărții e necutit, ear' marea majoritate a elevilor fără abedere și legende. Așa stau lucrurile în adevăr, o știu din experiență, am vădută cu ochii în mai multe școale; deci astfel stând lucrurile, cu deserte visuri se nu înșelăm, ci se recunoașem, că stăm cu mult mai rău decum își închipuiesc unii și decum cred superiorii, că am sta, după-cum află din datele statistice, care în multe locuri se fac ca să și spele mâinile, — arătând, că cauza învătământului stă cât de bine. Da, nu o poate nime nega, avem un frumos număr de școale, care stau bine în toate privințele, au edificii corăspun-đătoare, au recuizitele necesare, sânt conduse de invătători harnici, elevilor nu le lipesc cărțile și recuizitele de lipsă, dar' câte sânt acele în proporție cu marea majoritate a școalelor din fostele comitate ale nobililor din groasa iobăgime? Ear' eu cu deosebire de acele vorbesc, căci Românii ceialți nu au fost atât de asupriți, încât ași se nu aibă nici pe ce cumpăra cele mai elementare și mai ief-tine cărți pentru copiii lor.

Spre încheiere mai repetez cele ăse:
1. După părerea mea, din mii de fi. votați de adunarea generală din Făgăraș, în acești deșce ani dela început se se procure nu mai abedere și legende, ear' acele se se distribuie gratis la elevii miseri și cu tragere de inimă cătră invătătură dela școalele române rurale.

2. Afacerea se se concreadă unui comitet expert constituit spre acel scop, care poate fi d. e. comisiunea pedagogică.

3. Ca se se poată satisface tuturor cererilor ce vor incurge și fiindcă 1000 fl. nu sânt cei bani mulți, comitetul așa se adune ofrande spre acel scop, parte imediat dela publiul nostru, parte cu ajutorul subcomite-telor despărțimintelor „Asociațiunii“.

4. După deșce ani, dacă s'ar observa, că publicul cel mare în adevăr știe prețul cartea și face ce numai poate spre a-și provede băieții cu cărțile necesare: dacă s'ar observa, că numai incurg rugări relative la distribuirea gratuită de cărți, ori foarte puține; dacă prelungă mii de fl. ce ni-o închipuim de acum permanentă pe vecie spre acest scop, s'ar mai adange sume din ofrandele benevole, atunci se premiam edarea unui bun legendar enciclopedic — de cumva nu ni-ar lua cineva pe dinainte, se-l compună și fără premiul „Asociațiunii“, care dealteum nu ar greși deloc.

5. După-ce aceste le vom avé, atunci timpul și împregiurările vor decide, că ce se mai facem deocamdată, acele sânt lipsele cele mai arđetoare.

Deci mai bine ar fi elocată suma de 1000 fl. în abedere și legende, care s'ar distribuie gratuit elevilor miseri dela școalele române rurale; prelungă aceasta stau, altecum nu pot, experiența m'a dus la această convingere. — Și sperez, că se va ține cont de sincera mea declarare.

Rodna, 1/13 Ianuarie 1890.

I. P. Reteganul,
dascăl.

VARIETĂȚI.

(Un milionar generos.) Preste scurt timp va sosi la Viena un om, despre care a început să se vorbească mult în Europa. El se numeșce Eugeniu Druniac, e de 38 de ani și a moștenit acum un an dela tatăl seu în California o avere de 60 de milioane franci. Precăd se afla la Londra, ieșind într'o ăi se se preumbe, a căđut între picioarele cașilor și ar fi fost adrobit, fără curagiul unui lucrător, care se afla față. Druniac invită pe lucrător să se urce cu el în trăsură. Ajun-gând în cartierul Westend în fața unui restaurant, milionarul întrebă pe lucrător, dacă îi place localul. Lucrătorul răspunse, că da; a doua ăi milionarul îi trimise actul de proprietate al casei, care valoarează preste 150.000 de franci.

Această răsplată princiară făcu, ca în câteva zile numele lui Druniac se fie cunoscut în toată Londra. Sute de nevoieși veniau ăilnic să se ceară ajutor, așa că milionarul fu silit să fugă la Paris.

Acı Druniac trăl retras și nu făcu să se vorbească de ăinsul. La Nizza însă earăși provocă senzație printr'un act de extraordi-nară generositate. Un familie rusească din Petersburg, Verinoff, se ruinase la Monte-Carlo, la ruletă. D. Verinoff veni la Nizza la o rudenie, ca să ceară ajutor. Dar' rudenia refușă ori-ce sprigin. Desperată, d-na Verinoff încercă să se sinucidă, dar' nu reuși. Auănd de aceasta Druniac, se duse la prefectul poliției și depuse pentru familia Verinoff suma de 40.000 franci. Când d-na Verinoff se duse să mulțumească lui Druniac, acesta părășise Nizza.

La Roma, milionarul a cumpărat cu o sumă foarte mare o statuă a Dianei, lucrată de un tiner sculptor foarte talentat, dar' sărac și necunoscut. Acum toată lumea se ocupă de tinerul sculptor.

Milionarul călătoreșce totdeauna însoțit de trei servitori și un secretar.

E în obiceiul lui Druniac, ca să iee, în ori-care oraș ajunge, două locuințe: Una la hotel, alta într'o casă privată. Aceasta în urma unei aventuri neplăcute ce i-s'a în-tâmplat la Londra. Într'o noapte s'a aprins

hotelul, în care șeada, și n'a putut să găsească imediat locuința. De atunci ține vecinic două locuințe.

Altă curiositate în obiceiurile milionaru-lui e, că are totdeauna în garderoba lui 200 de costume de toate colorile.

Secretarul lui afirmă, că cu tot trailul ce duce, Druniac nu-și chieftuesce decât veni-tele, fără să atace fondul averii sale.

Dm public.*)

Dare de seamă și mulțumita publică.
„Corpul invătătoresc dimpreună cu tinerimea școlară din Seliște“ a arangiat la 27 Decembrie 1889 o producțiune musicală-teatrală urmată de o petrecere cu joc, cu care ocaziune s'a încassat în fondul bibliotecii școlaei dela p. t. contribuieți după-cum urmează:
Dumitru Roman, neguțator 5 fl.; Dr. Nicolae Maier, protopresbiter; Ferdinand Pa-pist, jude reg.; Dr. Liviu de Leményi, pretor-suprem; Nicolae Hențiu, not. com.; Andráșy János, cancelist reg., câte 3 fl.; Stan Vele, primar; Rudolf Gaibel, silvicultor; Ioan B. Comșa, neguțator; Ioan Voic, sublocotenent; Petru I. Comșa, neguțator; Septimiu Albini, redactor; Junii din Seliște; Dr. Ioan Moga, medic cercual, câte 2 fl.; Dr. Nicolae Calefariu, medic cerc.; Gherasim Cărpenișan, notar în Săcel; Petru Indries, notar în Vale; Mihailă Stănilă, viceprimar în Vale, câte 1 fl. 50 cr.; Telekdy János, can. pret. 1 fl. 20 cr.; d-na Maria Maier; d-soara Dora Dancăș din Rășinari; d-soara Maria Bucian; doamna Ana Ilie Banciu; d-na Paraschiva P. Comșa; Nicolae Lasou, pantofar; Nicolae Floaș din Ga-les; Pompiliu Predovicu, invét. în Gales; Dumitru Florian, aspirant de oficer; Nicolae Si-mian, neguțator; Nicolae Lupas, econom; Oprea Simian, neguțator; d-na Neaga Iosof din Tilișca; Nicolae Sărbu, neguțator; Dumitru Comșa, neguțator; Dumitru I. Ghib, neguț.; d-na Maria M. Stoica; Vasile Dobrescu, invét. în Rod; Mihailă Ittu, practicant de silvicultură; Herman Mallmer, pretor; Nicolae Mosora, proprietar; Ioan Halalau, vicenotar; domnișoara Ana Răuciu; d-na Maria B. Cristiu; Ioan Țintea, coșcar; Ioan Bucșan, pelar; Ioan Dubenscu, zidar; Ioan Moga, neguțat.; Petru Irimie, curelar; Nicolae Schitea, econ.; Dumitru I. Simian, neguțator; Petru Roman, econom; Simion Simoneti, pantofar; Gibidy Săndor, cond. genđ.; Gaal, gendarm; Ioan Cosma, vicenotar în Poiana; Pellenksy Emil, geom.; Ioan St. Banciu, neguțator; Petru Iuga, paroch în Tilișca; Ioan Iosof, paroch în Tilișca; domnișoara Zeller Rosa; Ioan Comșa, cassar com.; Ioan I. Răuciu, neguțator; Iosif Vester, rotar; Ilie Măgean, neguțat.; Oprea Mosora, neguțator; Nicolae Dădărlat, neguț.; Victor Tordășan, funcționar la cassa consistorială; Ioachim Muntean, paroch în Gurariului; Samoil Dörr, locotenent; Nico-lae Herța, econom; Nicolae Peligrad, econ.; Dumitru D. Popa, econom; Ioan Popa, pa-roch; Riemner Iohann, zidar; Ieronim Mar-dan, invétator în Gurariului; Dumitru P. Comșa, neguțator; Dumitru Banciu, farmacist în Hunedoara; Daniil Rodeanu, neguțator în Sibiel, — câte 1 fl.; s'au mai încassat și dela alți p. t. contribuieți sub 1 florin în sumă de 17 fl. 70 cr.

Toate aceste contribuiri au dat suma de 119 fl. 90 cr., din care subtrăgându-se spe-sele de 32 fl. 50 cr., rezultă un venit curat de 87 fl. 40 cr., destinat pentru fondul bi-bliotecii.

Pentru aceste contribuiri marinimoase, primească p. t. contribuieți și pe această cale mulțumile corpului invătătoresc și ale tinerimii școlare.
Totodată corpul invătătoresc află cu cale a-și exprima în mod deosebit recunoștința sa grațioaselor domnișoare Elisabeta N. Sărbu și Constanța Florian, cât și marinimoșilor domni Ioan Bratu, invétator în Tilișca, și Nicolae Roman, neguțator în Seliște, pentru binevoitorul concurs ce ni-l-au dat la reușita produc-țiunii teatrale și musicale, atribuite în parte mare d-lor.
Seliște, 18 Ianuarie 1890 st. v.
Corpul invătătoresc.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-dacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

(Telegramele ăiarului „Sieb.-Deutsch. Tageblatt“.)
Budapesta, 1 Februarie n. Starea lui Andráșy s'a înrăutățit și mai mult. Familia lui se află la patul morții.
Curtea 'și-a amănat mutarea aici până pe la mijlocul lunii.
București, 1 Februarie n. Minis-trul de mai nainte Carp a plecat la Viena și la Berlin în misiune politică.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 1 Februarie n. Casa deputaților. Budgetul ministerului de instrucție s'a absolutat. Ministrul a fost decătră toți viu aclamat. După-ce referentul Busbach a ilustrat budgetul de justiție, desbaterea asupra acestuia s'a amănat pe luni. Balogh interpe-lează pe ministrul de honveđi, dacă știe, că voluntarul Viz-mándy, împărțit la regimentul Rodich, s'a sinucis în urma persecuțiilor din partea comandantului, a căpitanului Brandtner? Dacă e adevărat, cum are de gând să pedepsească acest tractament, neuman. Vállyi interpelează în aceeași afacere pe ministrul-președinte, dacă are cunoscința de acest lucru și dacă va prezenta casei datele ce le va primi spre liniștirea opiniei publice?

București, 1 Februarie n. Minis-trul de mai nainte Carp a plecat la Viena și la Berlin în misiune politică.

Bibliografie.

Au apărut:
„Versuri, de Lucreția Suciu. Sibiu. Institutul tipografic, societate pe acții, 1889. Broșura se poate procura de-a dreptul dela autoara, Ökrös — via Arad.

Au ieșit de sub tipar următoarele scrieri:
„Théâtre, Légendes, Contes, al treilea volum din operele postume ale Iuliei Hajdeu.
Se găseșce de vânđare la toate librăriile.

„Câteva cestiuni de igienă militară, — memoriu prezentat pentru examenul de medic de regiment clasa I., de Dr. I. Constantinescu. Focșani.

„România, Rusia și întreita alianță, o pa-gină de istorie politică contemporană, de I. N. Șoimescu, senator. București.

„Despre restaurarea monumentelor istorice în străinătate și în România, de G. Sterian. Iași.

„Testamentele cuprinđend: legatele, sub-stituțiunile, reserva, de G. P. Petrescu, licen-țiat în drept, fost procuror general și consil-ier al curților Focșani, Craiova și București, fost decan al baroului din Tutova.

„Aron Pumnul. Voci asupra vieții și în-semnătății lui, de Ioan al lui G. Sbierea. Cernăuți.

„Privire generală asupra monumentelor na-ționale și mijlocul de a împedeca distrugerea lor, de N. Gabrielescu, arhitect.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 21 Februarie st. n. a. c. imobilele Char-loiei Fazekas născ. Literaty decătră jude-cătoria cerc. din Muncaciu.

— 8 Februarie st. n. a. c. imobilele vėduvei Ana Kese născ. Bartha decătră jude-cătoria reg. din Mureș-Oșorhei.

Concursuri în provincie:

— Contra Aloisiu Stummesz în Neo-planta. Cnrs. cms. Dr. Ladislau Devich; massa crt. Dr. Milan Davidovacz. Term. de ins. 28 Martie; procd. de licuid. 9 Aprilie c.

— Contra Maximilian Rosenfeld în Fű-zes-Gyarmat. Cnrs. cms. Sava Mis-kovics; massa crt. Ioan Sárreți. Term. de ins. 10 Martie; procd. de licuid 29 Martie c.

— Contra Paul Suvakovici în Mitro-vița. Term. de insinuare 30 Martie c.

Posturi vacante:

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Sátoralja-Ujhely. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de servitor adj. la tribunalul reg. din Timișoara. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

Călindarul ăilei.

21 Ianuarie (2 Februarie) 1890.

Iulian: Maxim.
Gregorian: Int. Crist
Soarele: răsare 7.26, apune 5.2

Buletin meteorologic.

Sibiu, 1 Februarie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 757.1)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din preăună		
751.6	+6.5	-4.8 — -1.2 — -4.9	OSO

Din țeară, 30 Ianuarie, 7 oare dimineața

Stațiunile:	Presiun. atmosfer. în mm.	Tempera-tura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	762	+1.4	V	5
Săstmar	761	+0.4	SV	2
Cluj	761	+0.5	V	1
Orșova	762	-0.5	V	1
Timișoara.	761	+5.0	SV	1
Arad	760	+4.0	V	4
Panciova	758	+2.6	V	1

Sosiți în Sibiu.

La 1 Februarie n.
Hotel „Neurivrer“. St. Timerling, A. Lenner, A. Steinbach, Antoni, toți din Viena. Kapesius, privatier din Cincu-mare.
Hotel „Impăratul Romanilor“. Emil Stern, voia-ger din Budapesta.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Abonament. Suspensă Nr. 28.
Duminecă, în 2 Februarie 1890:

„Der Vice-Admiral“.
Operetă comică în 3 acte cu un preliudu de F. Zell și R. Genee. — Muzică de Carol Millbeker.
Abonament. Abonament 77.

Luni, în 3 Februarie 1890:

Die lustigen Weiber von Windsor.
Operetă comică fantastică în 3 acte după comedia lui Shakespeare cu același nume de S. H. Mosenthal.
Muzică de Otto Nicolai.

Economic.

Împrumutul regalilor. Diarele din Budapesta aduc șcierea, că între ministrul reg. ung. de finance și banca de credit un-gară s'a făcut o învoală cu privire la primirea din partea numitei bănci a unei sume de obligațiuni de 4 1/2 procente ale desființării regalilor. Pe baza acestei învoeli se va adresa din partea ministrului de finance o provocare cătră toți acei proprietari de regalii, a căror sumă de răscumpărare e deja definitiv statorită și necontestată din nici o parte, a se declara până la 14 l. c. n., dacă pentru obligațiunile regalilor ce le compete lor voesc a primi bani gata, și adecă obliga-țiunea computată cu un curs de 92. În sensul legii, ministerului de finance fi stă în drept de a reține însuși obligațiunile până la finea anului 1892; același însă, care nu sânt aplecați a primi acum bani gata, nu li-se vor îmanua obligațiunile la nici un cas acum. Se ăice, că suma obligațiunilor ce are să o primească banca de credit încă nu s'a stator-it precis cu ocaziunea învoeli avute, însă totuși va atinge suma de 40 milioane, ear' la casa, că proprietarii de regalii vor cere sume mai mari, banca va primi și aceste titluri.

Importul de vite în Franția.

La 28 l. c. n. a avut loc în Paris o adunare a măcelarilor mari, la care au luat parte 1200 persoane și în care consilierul municipal Taulard a declarat, că el a călătorit prin Berlin, Viena și Budapesta, pentru de a se informa asupra sănătății oilor, și nu a aflat nici o epidemie contagioasă. Mai departe s'a scos la iveală, că pericolul ar fi mai mare la importățiunea cărnii, decăt dacă măcelarii din Paris ar sta sub supraveghiere. În fine adunarea a luat următoarele decisiuni: 1. Să se permită importățiunea din Germania a vite-lor ovine. 2. Vama pentru vitele ovine vii în raport cu cea pentru carnea de berbece să se scadă. 3. Înainte de intrarea în Fran-cia se se facă o cercetare strictă a cărnii de oaie. 4. Adunarea încuviințează și subșcrie un ajutor din partea statului pentru indiviđii ce în urma opririi ministeriale au rămas fără de ocupăciune.

Plătirile de vamă în Rusia.

Tot asemenea ca și în Austro-Ungaria, plătirile de vamă în Rusia se fac în aur. Ministerul de finance ruseșce a dispus acum privitor la plătirile la oficiile de vamă ruseșce, ca pe timpul dela 1 Ianuarie până la 1 Aprilie 1890 să se computeze următoarele cursuri: a) pentru o rublă de argint în bancote 70 copeici în aur; b) pentru o rublă de credit și pentru o rublă în monedă măruntă 65 copeici în aur.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 31 Ianuarie Grâu, hectolitru 76—82 chilo fl. 5.50. până fl. 6.30, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.30 până fl. 5.10, șecăra 70 până 75 chilo fl. 4.50 până 4.90, orș 62 până 66 chilo fl. —, până fl. — ovės 42 până 50 chilo fl. 2.30 până fl. 2.90, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.50 până fl. 3.90, mălăinul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, cartof 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, sēmēnțe de cănepă 48 până 50 chilo fl. 6.— până 7.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pășat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 16.50, Nr. 4 fl. 13.50, Nr. 5 fl. 11.— slănină 100 chilo fl. 45.— până fl. 56.—, uosnoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 25.—, lumini de sēu fl. 32.— până fl. 33.— lumini turnate de sēu. fl. 35.— până fl. 36.—, săpunu fl. 20.— până fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.90, cănepă fl. 30.— până fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirțul p. 100 L. 0/0 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 30 până 45 cr., carnea de porc 42 până 46 cr., carnea de berbece — până — cr., ouă 10 cu 50 până 32 cr.

Piața din Făgăraș, 50 Ianuarie Grâu frumos hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.80; șecăra fl. 3.70 până fl. 4.—; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 3.75; ovēșul fl. 2.40 până fl. 2.50; sēmēnța de cănepă fl. 7.— până fl. 8.—; sēmēnța de in fl. 7.— până fl. 8.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 5.— până fl. 5.50; lintea fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.30 până fl. 1.80; mălăinul fl. — până fl. 10.—; sēu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 24.—; uosnoarea de porc 66, slănină 44—50; cănepă fl. 38.— până 40.—. Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 32 cr.; carne de vițel 32 cr.; carne de mel 24 cr.; ouă 8 cu 20 cr., chim fl. 45.— până fl. 50.—; lumini turnate de sēu — cr. până — 40 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 30 Ianuarie n. s'a notat: ungureșci bētrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., ungureșci grei, tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 40.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușorați 42.— cr., până 45 1/2 cr., româneșci, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sērbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr., până — cr. per 4 0/0 cumpărați dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Ian. 1890.

Sămăinje	Qualitatea pe Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Qualitatea pe Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grâu	74	—	79	—
Bănkēnesc non	78	8.55	8.60	79
Grân dela Tria	78	8.50	8.55	79
Grân de Posta	78	8.55	8.60	79
Grân de Alba-regală	78	8.55	8.60	79
Grân de Băasca	78	8.55	8.60	79
Ungureșc de Nord	74	—	75	—

Sămăinje, vechi ori noue	Soiu	Qualitatea pe Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Săcără	Orz	70—72	7.95
		60—62	6.50
		62—64	7.15
		64—66	8.40
		39—41	7.45
		75	5.05
		78	5.—
		—	5.25

Mărfi pe termen	Grâu	Cucuruz	Ovēs	de primă. de toam.	de toam. Maiu-Iun.	de primă. de toam.	Prețul per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
				8.49	7.80	7.60	8.51	7.82
				5.07	—	—	5.09	—
				—	—	—	—	7.62

Produce diverse	Soiu	Cursul dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	68—62
	franceză	—
	italiană	—
	roșie	98—41
	rafinat	48.50—44
Oleu de rap.	dela Pesta	62—52.50
Oleu de in	dela țeară	40—41
Slănină	sventată	51—51.50
Sēu	afumată	32—32.50
Pruno	din Bosnia, în buți	12—12.25
Lictar	din Sērbia, în saci	21—22
Nuci	slavon, nu bănkēnesc	—
Gogoși	din Ungaria ungureșci	—
	sērbesci	—
Miere	brută	28—28.50
	galbină străcurată	31—32
Ceară	de Rosenau	120. 121.
Spirț	brut	12.75 13.—
	Drojduțe de spirț	15.25 15.75

Cursul pieței din Sibiu.

Din 1 Februarie st. n. 1890
Hărție-monetă română . . . . . Cump. 9.22 vënd. 9.26
Lire turcesci . . . . . 10.50 „ 10.60
Imperiali . . . . . 9.50 „ 9.60
Ruble ruseșci . . . . . 1.28 „ 1.28

Bursa de Budapesta

din 30 Ianuarie st. n. 1890.
Renta de

Eu am fost însuși în poziție de a vedea

Articles de l'Exposition universelle de Paris 1889.

MINUNIA și FARMECUL

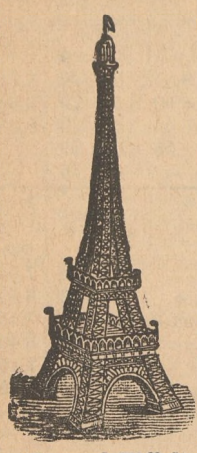
RENUMITEI și NE MAI POMENITEI „EXPOZIȚII UNIVERSALE DIN PARIS“

cu toate milioanele ei de rare lucruri celebre, cu maiestrosul „Dom Central“, cu grandiosul și necomparabilul palat de industrie împreună cu nenumăratele lui comori de artă și industrie. — În interesul negoțului nostru indigen, în interesul moravurilor și obiceiurilor din patria noastră, am examinat cu ochiul unui specialist și am studiat cu deamănuntul îndeosebi avântul industriei franceze.

În urma experiențelor mele de mai mulți ani, mi-a succedat a face în Paris legături distinse, în urma cărora mă aflu în plăcuta poziție, de a pute servi onorabililor mei mușterii, precum și onorabililor cetitori ai acestui țiar, cu multe articole **prețioase folositoare, reale, practice și pline de artă** cu cele mai ieftine prețuri.

Întocmai cum „Turnul-Eiffel“

este admirat de întreaga lume, așa de renumite și de căutate sunt și mărfurile, pe care le-am adus din Paris în 136 de lăzi, și recomand fiecărui, care nu a fost însuși în Paris, a-și comanda din mărfurile aici indicate, pentru a se convinge, că așa ceva excelent de bun și ieftin nu mai există.

„Turnul-Eiffel“.

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucăți de PANTALONI de IARNĂ

gata, durabili în diverse mostre, **eleganți și fini**, pe care i-am primit în loc de plată, sunt silit, câtă vreme mai ține proviziunea, să-și vând în detalii sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stoffe de modă gătiți	fl. 1.90
Sorta II-a din stoffe de Brinn	fl. 3.25
Sorta III-a din stoffe de lână de oaie	fl. 4.50

Toți pantalonii sunt gătiți după cel mai nou jurnal din stoffe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

Numai **fl. 6.50**

costă

un rînd de haine bărbătești

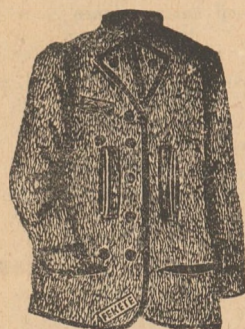
modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brinn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadar laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate.	II. calitate.
Un rînd întreg fl. 6.50	fl. 8.50
	III. calitate.
	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea dorită a vestmintelor. Mustre nu se pot trimite, deoarece ce se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

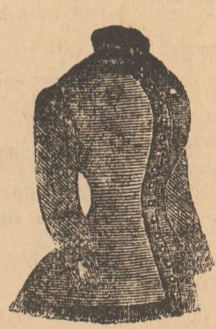

Numai **fl. 5**

costă

rocuri de pousse

elegante, gata, călduroase, cupușite, din cel mai bun pousse stirian, pentru ori-ce măsură, în ori-ce mărime, în toate culorile, de toamnă și de iarnă.

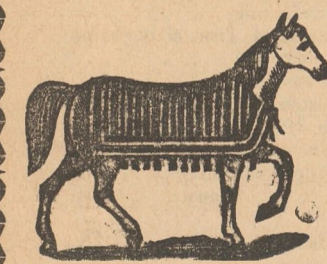
Numai **fl. 1.80**

costă

jachete de iarnă

pentru domni și dame, în cele mai frumoase culori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă.

Numai **fl. 1.80**.

Numai **fl. 1.75**

bucată de toale de cai, se vînd de minune ieftin din cauza desființării fabricii de toale. — Cine își cruță caii, să-și cumpere aceste renumite

Toale de cai,

care nici-odată nu se mai pot căpăta așa de bune, de mari, de groase, de călduroase și de ieftine.

Grupul Nr. 5.

10 daruri prețioase.

Numai **fl. 1.50.**

- 1 lanț de aur de facon, foarte fin,
- 1 sipcă de țigaretă de spumă de mare,
- 1 țigaretă de țigaretă, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc vechnic,
- 1 cravată de mătăasă și atlas,
- 1 ac de cravată cu petri,
- 1 creion de nickel cu penană,
- 1 briceagă și sobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

fl. 1. Fiecare articol. fl. 1.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel din aur-duble cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
1 Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărbăt. din păsă moale foarte țitoare 1 fl.	4 cravate bărbăt. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 1 fl.	1 păr. mănăși călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jacheta de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păr. pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărb. din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într-o culoare ori cu vergi frumoase 1 fl.	3 păr. ciorapi fem. într-o culoare sau cu vergi frumoase 1 fl.	1 corsetă cuirasată, fason parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderii 1 fl.	1 păr. ismene fem. din șifon, cu broderii 1 fl.	1 sucană călduroasă, cu bordure 1 fl.	3 șorturi de casă, mostre frumoase și moderne, veritabile de spălat. 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 3/4 de mare 1 fl.
1 jacheta de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stofă de jute desen frumos 1 fl.	1 cearceaf de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 servietele pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătăasă 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătăasă de Lyon, în mai multe culori 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 3/4 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 sipcă de țigaretă spumă de mare veritabilă cu chichibar 1 fl.	1 pipă pentru burghezi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot. 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu iuțea fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpă cu o lumină intensivă 1 fl.	1 șatula de cusut de mătăasă cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briceag cu 4 tăisuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 35 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țitoare de zahăr splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea, cea mai bună construcție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 1 fl.	Impăratul și împărăteasa, 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 briciu, tăiș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Grupul Nr. 1.

21 articole pentru dame.

Numai **fl. 2.70.**

- 1 mare năframă de iarnă.
- 3 năfrâmi de grumazi parisiene.
- 1 părechie de cercei Pierre de Strass.
- 3 ace de broș franceze.
- 1 portmoneu de dame parisian.
- 1 lanț de aur double parisian.
- 1 sticlă de parfum cu miros plăcut.
- 2 pasta de dinți alabaster și pomadă.
- 6 săpunuri de toalete parisiene aromatice.
- 1 oglindă de toaletă cu saltar.
- 1 inel de briliant imit. pentru dame.

Grupul Nr. 2.

136 recușite de scris.

Numai **fl. 1.—.**

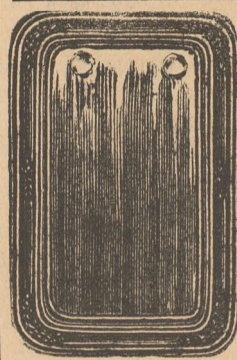
- 1 cassetă elegantă conține următoarele: 50 coale hârtie de epistolă fină, octav.
- 50 plicuri bune ce se potrivește la hârtie.
- 3 condeie de penană franceze durabile împreună cu capsule.
- 3 excelente creioane Hardtmuth.
- 24 pene de scris într-o cutie.
- 1 frumos notes legat în lack.
- 1 coală hârtie sugătoare rosa.
- 1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
- 2 leniare și gumă.

Grupul Nr. 3.

120 articole pentru bărbați.

Numai **fl. 2.70.**

- 1 orologiu de bronz parisian ce merge regulat.
- 1 turn al lui Eiffel din nickel.
- 3 nasturi de cămașă din argint probat.
- 1 mașină de țigaretă de nickel francez.
- 100 de tuburi veritabil parisiene.
- 6 batiste parisiene, chivite.
- 1 cravată de modă parisiană de mătăasă.
- 1 sipcă de țigaretă igienică, spumă de mare 1 excelentă pipă de casă scurtă 1 vergea pe potrivireală.
- 1 frumos suvenir de Paris.

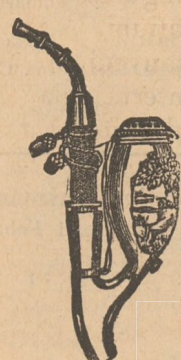

Oglindă de părete

în cadru de aur fin

fl. 1.90

pro bucată, câtă vreme ține proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, limpede și luminos sunt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decorație pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni să nu întârzie a comanda cât mai în grabă. Mai departe se dau și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, **fl. 4.65.**

Fiecare se-și cruțe plumănilă și se-și cumpere

pentru **fl. 1.50**

8 bucăți recușite de fumat:

- 1 pipă de lemn cu scurgere 1 vergea fină potrivită la ea
- 1 jăcicău de pele fin
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă
- 1 țigaretă de țigaretă
- 1 sipcă de țigaretă igienică, spumă de mare
- 1 excelentă pipă de casă scurtă 1 vergea pe potrivireală.

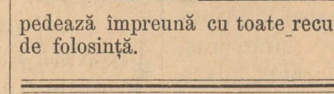
Toate împreună **fl. 1.50**

Mașină de cusut pentru familie

pe cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl., acumă numai

fl. 5.50

Garantez pentru excelența prestare și pentru impunștura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână. Lucrează iute, frumos și tare, aproape ca ori-și-care mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac impunșturi mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai noue experiențe mecanice-technice durabil construită din cel mai bun material și se expedează împreună cu toate recușitele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Corturi! În ori-ce preț

se vînd 5600 bucăți corturi gata elegante; deoarece proprietarul are lipsă urgentă de bani, fabrica se desființează cu totul. De aceea se vînd cu pagubă! Cu ori-ce preț

I. Cort patent sortă bună	II. Cort Zanella cu bordură atlas	III. Cort Austria din semi-mătăasă	IV. Cort Anglais, din mătăasă fină franceză
fl. 1.—	fl. 1.50	fl. 2.—	fl. 3.—

Toate corturile sunt construite foarte durabil din cel mai bun material indigen și străin, din stoffe patent, semi-mătăasă Zavella, precum și din mătăasă de Lyon și provădute cu bețe elegante, tari și frumos decorate, cu șini de oțel și apărătoare de viscole. Mai înainte costau de două-ori și de trei-ori atăta.

Ori-ce comandă, fie cât de mică, se efectuează cu îngrijire și conștient. Tot ce nu convine se retrimite fără obiecțiune, se schimbă ori se returnează paralele.

Expedarea se face cu rambursă postală. Comande sînt a se adresa la singura adresă:

Indrustrie-Handlungs-Haus „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 113.